

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη:

Σε ποιους τομείς προσφέρουν οι Κυπριακές εταιρείες

Σήμερα, ο ρόλος των επιχειρήσεων είναι αναβαθμισμένος και η επίδραση που έχουν στην οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη του τόπου είναι σημαντικός. Πολλές εταιρείες δίνουν μεγάλη έμφαση στον κοινωνικό τομέα, λόγω των μεγάλων αλλαγών στην οικονομία και την κοινωνία, όπως η παγκοσμιο-

Της Μαρίας Κραμβιά-Καπαρδή

Αναπλ. Καθηγήτριας
Λογιστικής,
Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο Κύπρου

ποίηση και η απελευθέρωση των αγορών, ο πλουραλισμός στην πληροφόρηση, η αύξηση της επιρροής των καταναλωτών καθώς και προβλήματα που προκύπτουν από την ανεργία, τη μετανάστευση, το χαμηλό βιοτικό επίπεδο. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε την ύπαρξη και δραστηριοποίηση σήμερα μιας κοινωνίας πολιτών και κατα-

ναλωτών με διαφορετικές επιθυμίες και αντιλήψεις που διαφέρει ριζικά από το παραδοσιακό παθητικό καταναλωτικό κοινό πριν μερικές δεκαετίες.

Αρκετές είναι οι επιχειρήσεις που ακολούθησαν αυτήν την πρωτοβουλία και σήμερα οι καταναλωτές εκφράζουν διαρκώς περισσότερο την προτίμησή τους για κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνα προϊόντα. Η αποδοχή εκ μέρους των επιχειρήσεων της κοινωνικής ευθύνης σε συνδυασμό με την κερδοφορία τους, σχετίζεται με προϋπάρχοντες προβληματισμούς στο χώρο της «επιχειρηματικής ηθικής», συντείνει στην επιτυχή πορεία τους και οι δαπάνες για κοινωνική πολιτική υπολογίζονται ως επενδύσεις και όχι ως κόστος.

Πολλοί ορισμοί για την ΕΚΕ έχουν προταθεί τα τελευταία χρόνια. Μερικοί απ' αυτούς, αναφέρονται στην ηθική συμπεριφορά της διεύθυνσης, άλλοι στην αειφόρο ανάπτυξη, άλλοι στην περιβαλλοντική συνείδηση και άλλοι στην φιλανθρωπία. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως η «έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και οικολογικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα

ενδιαφερόμενα μέλη».

Μια επιχείρηση μπορεί να επιδιώξει να υιοθετήσει την ΕΚΕ για τους ακόλουθους λόγους:

1. Επιδιώκει να θεωρηθεί κοινωνικά υπεύθυνη έτσι θα μπορέσει να βελτιώσει τη φήμη και το κύρος της και θα ελκύσει μεγαλύτερη πελατεία έτσι θα γίνει και πιο ανταγωνιστική και κερδοφόρα.

2. Οι κοινωνικοί εταίροι (stakeholders, π.χ. πελάτες, υπάλληλοι, τοπική αυτοδιοίκηση, κλπ) υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν την ΕΚΕ.

3. Οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή ακόμη και το Διοικητικό Συμβούλιο έχει διαπιστώσει την σημασία της ΕΚΕ, έτσι προωθούν και ενθαρρύνουν από μόνοι τους δραστηριότητες ΕΚΕ.

4. Οι ανταγωνιστές μιας επιχείρησης είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα ΕΚΕ άρα υπάρχει πίεση από εξωγενούς παράγοντες να δραστηριοποιηθούν σε αυτόν τον τομέα.

5. Οι υπάλληλοι θέλουν πλέουν να δουλεύουν σε κοινωνικά υπεύθυνους εργοδότες που νοιάζονται για αυτούς και την οικογένειά τους.

Το 2010 άρχισε ένα πρόγραμμα το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τίτλο ResponsibleMED το οποίο έχει στόχο να δημιουργήσει ένα εργαλείο όπου οι επιχειρήσεις θα μπορούν να μετρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους με την συνεισφορά προς ΕΚΕ. Στο πρόγραμμα λαμβάνουν μέρος 9 εταίροι από την Μεσόγειο μαζί με αυτούς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Στο πρώτο σκέλος του προγράμματος έγινε η καταγραφή των καλών πρακτικών εταιρειών και οργανισμών που εδρεύουν στην Κύπρο μέσω δομημένου ερωτηματολογίου. Στην έρευνα διαφάνηκε ότι το 70% των ερωτηθέντων εργοδοτών άτομο το οποίο είναι υπεύθυνο της ΕΚΕ και σε 85% των ερωτηθέντων η ΕΚΕ είναι ενσωματωμένη στη στρατηγική της εταιρείας. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο διότι σε προηγούμενη έρευνα που διεξήχθη το 2001 δεν υπήρχε στρατηγικός σχεδιασμός της ΕΚΕ αλλά οι ιδιοκτήτες της εταιρείας ή το ΔΣ αυτόβουλα πρόσφεραν στον τομέα που θεωρούσαν πιο σημαντικό.

Οι τρεις κύριοι λόγοι που οι οργανισμοί και

οι εταιρείες προσφέρουν προς την ΕΚΕ είναι η βελτίωση της εικόνας της εταιρείας, η βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων της εταιρείας, και τον περιορισμό των επιπτώσεων για το περιβάλλον. Σε γενικές γραμμές φαίνεται να ενδιαφέρονται περισσότερο για την κοινωνία (86%), τους υπαλλήλους (82%), το περιβάλλον (80%) και λιγότερο για τους πελάτες/προμηθευτές τους (2%). Λογικό είναι, βάση των πιο πάνω, οι κυπριακές εταιρείες να προσφέρουν σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, σε προγράμματα της τοπικής κοινωνίας που δραστηριοποιούνται, σε εκπαιδευτικά σεμινάρια κλπ.

Τα Κίνητρα για εταιρείες να συμβάλουν προς την κατεύθυνση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης διαφάνηκε πως υποκινούνται κυρίως από εσωτερικά αντί εξωτερικά κίνητρα. Στα εσωτερικά κίνητρα σημαντική επιρροή έχουν οι διευθυντές, το Διοικητικό Συμβούλιο και, φυσικά, ο ιδιοκτήτης. Στα εξωτερικά κίνητρα είναι κυρίως η εθνική αρχή, καθώς και οι πολίτες. Αυτό συνάδει με το γεγονός ότι οι πολιτικές ΕΚΕ είναι προσανατολισμένες στα κίνητρα της κοινωνίας και λιγότερο της αγοράς. Οι οργανισμοί υποκινούνται από τους στρατηγικούς τους στόχους και την εκάστοτε χρηματοδότηση. Επιπλέον ομάδες πίεσης και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη ή κοινωνικοί εταίροι φαίνεται να έχουν ένα σημαντικό ρόλο στην παρακίνηση μιας τοπικής αρχής να δραστηριοποιηθεί σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κοινωνική ευθύνη δεν εφαρμόζεται μόνο από επιχειρήσεις, ημικρατικούς οργανισμούς αλλά και από τοπικές αυτοδιοικήσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο εξωτερικό η δημόσια υπηρεσία και τα πανεπιστήμια είναι ενεργά προς την ΕΚΕ.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα ResponsibleMED έχει βοηθήσει προς την συνεργασία μεταξύ του ΤΕΠΑΚ, Γραφείο Προγραμματισμού (το οποίο είναι ο αρμόδιος φορέας να συντονίζει τις προσπάθειες ΕΚΕ) και το ΚΕΒΕ στη δημιουργία του Δικτύου ΕΚΕ στην Κύπρο. Τα οφέλη για τις επιχειρήσεις που θα γίνουν μέλη αυτού του Δικτύου είναι πολλά και σε μεταγενέστερο άρθρο μας θα αναφέρουμε περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το Δίκτυο αυτό.